

החברה הבריטית לאמנות הקולנוע וה-טלוויזיה, שהיא בערך מוסד מקביל ל-אקדמיה לאמנויות הקולנוע בהוליווד, הי-מעניקה את פרסי האוסקר, חילקה בשבוע שעבר את פרסיה לסרטים המצטיינים של השנה.

והנה מסתבר שהבריטים, אולי מתוך חסכנות, חילקו את כל פרסיהם לשלושה סרטים בלבד, שהיו לדעתם הסרטים הטובים ביותר של השנה.

יוס ראשון הארוך של הבמאי ג'ון (קאובי) של חצות, דארלינג) שלזינגר זכה בתואר הסרט הטוב ביותר, שלזינגר עצמו נבחר לבמאי השנה, פיטר פינץ וגלנדה ג'קסון נבחרו לשחקן ושחקנית השנה על הופעתם בסרט זה, ואילו העורך של יוס הראשון הארוך, ריצ'ארד מארדן, זכה אף הוא לפרס.

המקשר של ג'וזף לוזי, בעל מדליית הזהב של פסטיבל קאן, הביא לשלושה משותפים פרסים נוספים: למחזאי הארולד פינטר, עבור התסריט; ולשחקנים אדוארד

גדנדה ג'קסון
עוד פרס אחד

מוקס (אחיו של ג'יימס) ומרגרט לייטון, כשחקני המשנה של השנה.

החתן השלישי בשמחה הוא סרטו האי-טלקי של לוקיאנו ויסקונטי מוות בונציה, שהתחרה עם המקשר גם בקאן. הצילומים, התפאורה, התלבושות ופס הקול של סרט זה, זכו כולם לפרסים.

עוד פרס אחד, שאף אחד מן השלושה לא יכול היה לזכות בו — היה פרס הסרט התעודי. זה הוענק לאפוס החריקים של דויד וולפר רשימות הסטרוס המוצג ביימים אלה גם בתל-אביב.

תדריך

תל-אביב

**** דקמרון (סטודיו, איטליה) — סיפוריו של בוקאציו בגירסה קולנועית חצופה ומלאת חדות-חיים של פאולוני. מומלץ לכל מי שאינו סובל מדעות קדורות.

** סיפור אחד של פשע (צפון איטליה) — חיקוי איטלקי למצחקון — מתח בריטי, עשוי היטב, עם הרבה הצחקות, המחפוט על תעלומה לא כליכך סבירה. מבדר.

*** מהחמה ישדום (סינרמה, דו-סיה) — חלקו הראשון של הסרט תיקר ביותר שנעשה אי-פעם. אולי אינו מתרגם נאמנות את טולסטוי אבל מציע מופע מפורא שלא היה דוגמתו. כדאי לראות.

ירושלים

*** איש מושחת היה (ירושלים, ארצות-הברית) — מערבון סרקסטי מעורב בסרט פשע ציני, עם משחק מבריק של קירק דאגלס והגרי פונדה בתפקידים הראשיים. בימיו שגון של ג'ו מאנקיביץ.

חיפה

**** האדם השלישי (חג, אנגליה) — וינה ההרוסה אחרי מלחמת העיר לם השנייה, והעולם התחתון המשגשג בה. כפי שתואר בסרט שגן ומשוכח עלידי הבמאי קארל ריד, המשאיר כיום רושם כמעט כמו ביום בו הוצג לראשונה.

מלחנות

האשכים

גבר איטלי (בן-יהודה, תל-אביב, איטליה) — הכל החל בכך שקאנאריטה מיקלה, בן סיציליה נאלץ לעזוב את כפר מולדתו ולעלות לעיר הצפונית המפורקת ברנאמו, בגלל כמה עבירות-מין קלות-משגל.

תוך כדי בדיקה רפואית הקודמת לתחילת העסקתו כמשרת בברנאמו, הסתבר שהאיש, כדוגמת הגיבור הלא-מי של ברנאמו, קוליאוני, ניהן בתכונה נדירה: יש לו שלושה אשכים. הרופא מספר עליכך בסוד לאשתו, וכמובן שתוך שעות ספורות יודעות עליכך כל נשות ברנאמו, אשר מתות כולן, להיווכח, הלכה למעשה, מה בדיוק קורה לגבר עם מטען מיני מוגבר בצורה זו.

ברור שיש כאן חומר לקומדיה גסה ומפולפלת להפ-ליא, המנוצל רק בחלקו הקטן על-ידי הבמאי מארקו ויקארינו, שמצד אחד צריך היה להיזהר מן הצנזורה האי-טלקית שלא מרשה, למשל, להראות גבר ואשה מתעלסים ערומים (ולכן, בנות הזוג הרבות של קאנאריטה עטופות קומבינון במיטה, גם אם הן נכנסות אליה עירומות) ומצד שני חוזר לעתים קרובות מדי על אותן הסצינות, כנראה מחוסר כישרון המצאה.

עם זאת, יש כאן מצעד רציני מאוד של חתיכות איטלקיות, ובראשן סילבה קושינה ורוזאנה פודסטה (אשתו של הבמאי), אופנה איטלקית שתסנוור לחלוטין עיניה של כל אשה, ודירות פאר שהם חמדה לעיניים. עבור

קושינה: חשופה, אך לא במיטה

דת הצילום מעולה ולאנדו בוזאנקה (קאנאריטה) מצחקיק, השימוש בניבים האיטלקיים משעשע, ובסך-הכל לא קשה להבין מדוע היה הסרט להיט באיטליה הקאתולית.

להיות

כמו בוגארט

ללא מניע (חור, תל-אביב, צר-פת) — סיפור מתח המבוסס על אחד הפרקים בסידרת ספריו של האמריקאי אד מקביין, אודות פעולתה של תחנת מישטרה בניו-יורק. הרופא פיליפ לאברו, בסרטו הראשון, העביר את מקום ההתרחשות של הסיפור לעיר הקייט ניצה, הפך את הדמויות לצרפתיות, העלה את המפקח קארלה מאי-צוות לדרגת כוכב החקירה, והכניס לתסריט כל מיני מרכיבים אופייניים לתקופה, כמו שעשועוני טלוויזיה ברחוב בהדרת ששה דיסטל, התנכלות למישטרה, לחצים פוליטיים במשך החקירה, ועוד. אולם כל המרכיבים הללו אינם מסתירים את הערצתו של לאברו לסרטי בוגארט משנות השלושים וחארבעים, אותם הוא מחקה בגלוי.

מה שיוצא מן התערובת של סיגנון הפשע משנות הארבעים, עם סיפור פשע בנוסח שנות השבעים, ועם כמה מרי-כיבים טכניים של שנים אלה (כמה משחקים בעריכה ובצילום) הוא סרט מתח מוצלח, המתקדם בקצב מהיר מאוד, וכל סצינה מספקת סיבה נוספת להירתק לכיסא. ונוסף לכך — וכאן אולי הדמיון העיקרי לסרטינו הטובים של בוגארט — דמויות המישנה בסרט מעניינות לעתים לא-מחזות מאשר הגיבור עצמו שהוא המפקח קארלה.

אמנם, בתפקיד זה, טריטניאן אינו מצליח, עם כל הרצון הטוב, לשחזר את הקשיחות של בוגארט, אבל הוא שחקן טוב שבסופו של דבר, רוכש את אמון הקהל. גם

טריטניאן: לא כל כך קשוח

העיר ניצה, הצרפתית והנאה, נראית כרקע לא מתאים ביותר לסוג זה של סיפור, פשוט משום שנדמה שכל מה שקורה שם, הוא הצגה לעידוד התיירות יותר מאשר מעשייה רצינית. אבל כל אלה הסתייגויות חכמניות שאינן צרי-כות למנוע בעד אף חובב סרטי-מתח מלנסות ולפענח את סידרת הרציחות הפוקדות את ניצה — שהן למראית עין, חסרות מניע.

מיוע צרות

מרוכז

שכנים במלון (גת, תל-אביב, אנגליה) — כל הצרות, המחלות והסבל אשר נמלטו פעם מתיבתה של פאנדורה, כאשר האשה הפתיה פתחה אותה בחוסר זהירות, חוזרים במשך שעותיים בלבד, לתיבה אחת, אותה הכין עבור הקהל העולמי במאי בשם פראנק גולדנאס.

למעשה, זהו סיפור על כמה דיירים-בחדרים-שכורים צמודים בלונדון. למעשה, זאת רק הזדמנות כדי לסקור במהירות מטורפת את תכסיסי המלודרמה המוכרים לבמאי. יש כאן אשה זקנה המתאהבת בגבר צעיר, יש כאן גבר צעיר המתעלל באהבתה של אשה זקנה, יש כאן חריון לא רצוי וכוכבת זמר הלועגת למלחין צעיר, יש כאן הומוסקסואליות ומרידות סטודנטים, פגמים במערכת החיי-נוך הבריטית, בעלת בית מזדקנת המבליטה את החזה שלה, יש כאן עירום וצלילי פופ, מכונות-מירוף ונסיגות התאבדות, ועוד ועוד ועוד. וכל זה קורה למורה אשר אחרי 30 שנות עבודה מסורה מסולק מבית-הספר (נחשו למח), מנגנת בצ'לו זקנה שלא התחתנה אחרי שארוסה נחר בהמצצות במלחמת העולם השנייה, צעיר חפוף הסו-חט את הזקנה ואת כל מי שניתן לסחיטה, וכמה מידי-דיהם הטובים ביותר.

בתוך כל המרק הזה, מתבוססים בקושי רב שחקנים מעולים ומוכשרים מעל לכל ספק כמו מייקל רדגרייב ובט

רדגרייב: איך נפלו גיבורים?

דיוויס בתפקידים הראשיים, או ליאו ג'ו וקיי ואלש בתפ-קידים משניים. מה יכול היה להניע אותם לשתף פעולה במעשה זדוני שכזה. האמנם הציק להם הרעב עד כדי כך?